

Regionstyrelsen

Nytt normalavtal avseende offentligt framförande av ljudupptagningar

Regionledningskontorets förslag till beslut

Regionrådsberedningen föreslår att regionstyrelsen beslutar följande.

1. Normalavtal med Svenska Artisters och Musikers Intresseorganisation (SAMI) och IFPI Svenska gruppen (Ifpi) avseende offentligt framförande av ljudupptagningar i regional verksamhet godkänns.
2. Regiondirektören uppdras att skriva under Normalavtal med SAMI och Ifpi avseende offentligt framförande av ljudupptagningar i regional verksamhet.
3. Regiondirektören medges rätt att vid behov godkänna mindre väsentliga ändringar eller tillägg för Normalavtal med SAMI och Ifpi avseende offentligt framförande av ljudupptagningar i regional verksamhet.

Sammanfattning

Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) har träffat överenskommelse med Svenska Artisters och Musikers Intresseorganisation (SAMI) och IFPI Svenska gruppen (Ifpi) om nya normalavtal för offentligt framförande av ljudupptagningar i kommunal och regional verksamhet.

Avtalet för regioner reglerar när och hur inspelad musik får spelas upp för allmänheten inom regionens verksamheter samt vilken ersättning som ska betalas till rättighetshavarna. Prissättningen grundas på regionens antal vårdplatser och anställd sjukvårdspersonal. Priserna är exklusive moms och följer årlig indexuppräknings enligt konsumentprisindex (KPI) samt kan justeras med upp till åtta procent per år under en femårsperiod med anledning av förändringar i upphovsrättslagstiftningen.

SKR rekommenderar sina medlemmar att anta normalavtalen. Regionledningskontoret föreslår därför att Region Stockholm ingår avtalet för regioner för att säkerställa laglig användning av inspelad musik i verksamheterna.

Bakgrund

Vid användning av musik i regional verksamhet aktualiseras flera olika upphovsrättsliga ersättningar som hanteras av skilda rättighetsorganisationer. Svenska Tonsättares Internationella Musikbyrå (STIM), SAMI och Ifpi företräder olika rättighetshavare inom musikområdet. STIM företräder upphovspersoner, såsom kompositörer och textförfattare, och hanterar ersättning för rätten att använda själva musikverken. SAMI företräder artister och musiker, medan Ifpi företräder skivbolag och producenter, och dessa två organisationer hanterar tillsammans ersättning för användning av inspelade ljudupptagningar. Det aktuella normalavtalet avser ersättning till SAMI och Ifpi och omfattar inte ersättning till STIM, som regleras genom separata licenser. Region Stockholm har år 2021 ingått licensavtal med STIM (RS 2022-0142).

Upphovsrättslagen ger utövande konstnärer och fonogramframställare rätt till ersättning när deras inspelade musik framförs offentligt. Dessa närstående rättigheter förvaltas kollektivt av SAMI och Ifpi. Kommuner och regioner som spelar upp musik i sina verksamheter behöver därför ha giltiga avtal som reglerar denna användning.

Den 1 juli 2025 trädde ändringar i internationella upphovsrättsförordningen (1994:193) i kraft, vilket innebär att i princip all musik som spelas offentligt nu omfattas av skydd, oavsett ursprungsland. Tidigare prinsnivåer baserades på en mer begränsad repertoar. Mot denna bakgrund begärde SAMI och Ifpi omförhandling av gällande avtal hösten 2025.

Efter förhandlingar mellan SKR, SAMI och Ifpi har parterna enats om nya normalavtal, vilka gäller för kommuner och regioner från och med den 1 januari 2026.

Regionledningskontorets förslag och motivering

Avtalet omfattar uppspelning av offentliggjorda ljudupptagningar inom regional verksamhet, exempelvis via radio, tv, streamingtjänster samt cd- och vinylskivor, uppspelning av inspelad musik, producerad med tillstånd av SAMI, Ifpi eller annan producent och som tillhandahålls genom uthyrning eller försäljning samt samtidig och oförändrad vidareändring av radio- och tv-sändningar. Även samarrangemang utan kommersiellt syfte som sker i samverkan med eller med stöd av regionen omfattas.

Vissa typer av verksamheter och arrangemang omfattas inte av normalavtalet, exempelvis större evenemang med fler än 500 deltagare, musik i serveringsverksamhet eller i teater- och operaverksamhet som inte

är kopplad till vård samt musik på museum, dvs. i utställning, foajé, butik eller servering. För dessa krävs separata avtal enligt SAMI:s och Ifpi:s ordinarie prislistor.

Regionledningskontoret bedömer att regionen har ett löpande behov av att kunna använda inspelad musik i verksamheter såsom vård och andra publika miljöer. Att sakna giltigt avtal innebär risk för upphovsrättsliga överträdelser och skadeståndsansvar.

Mot bakgrund av lagändringen, den träffade nationella överenskommelsen och SKR:s rekommendation bedömer regionledningskontoret att det är ändamålsenligt och nödvändigt att ingå normalavtalet med SAMI och Ifpi (bilaga 1).

Ekonomiska konsekvenser

För regioner uppgår ersättningen år 2026 till 3 934 kronor per påbörjat tusental av dels av huvudmannen anställd sjukvårdspersonal, dels antal vårdplatser inom respektive sjukvårdsområde. Moms tillkommer med sex procent. Uppgift om antal anställda och vårdplatser inhämtas av SAMI och Ifpi från regionernas respektive hemsida över antal vårdplatser och anställda per region den 31 december året före löpande avtalsår. En uppskattning av årskostnaden för avtalet för år 2026 uppgår till cirka 204 500 kr kronor, exklusive moms, baserat på ungefärliga uppgifter om antalet anställda i de vårdproducerade nämnderna och bolagen (cirka 46 500) och antalet vårdplatser i egen regi (cirka 4 500).

Ersättningen indexregleras årligen enligt konsumentprisindex (KPI) med basmånad juli föregående år. Därutöver kan priset justeras med upp till åtta procent per år under de kommande fem åren med anledning av förändringar i upphovsrättsregelverket.

Kostnaden bedöms kunna rymmas inom regionstyrelsens beslutade anslag och resultatkrav i enlighet med budget 2026. Kostnaden belastar respektive verksamhet.

Emma Lennartsson
Regiondirektör

Katarina Back
Chefsjurist

Beslutsunderlag

1. Normalavtal med SAMI och Ifpi avseende offentligt framförande av ljudupptagningar i regional verksamhet

Beslutsexpediering

1. Svenska Artisters och Musikers Intresseorganisation (SAMI)
2. IFPI Svenska gruppen (Ifpi)

Godkänd av Emma Lennartsson, 2026-02-09